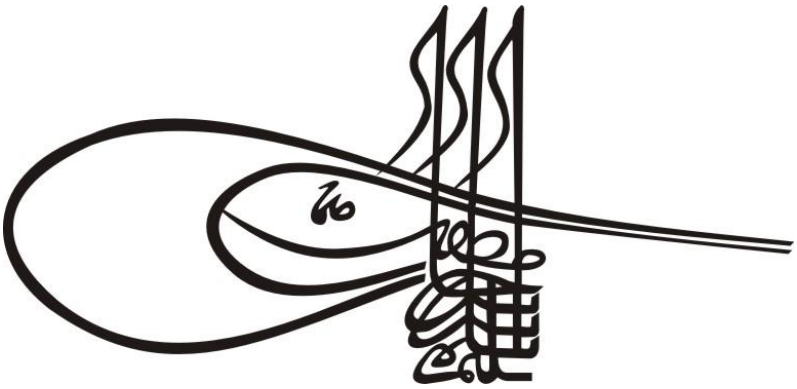
Turkish Studies

International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

ACADEMIC JOURNAL

SOSYAL BİLİMLER SAYISI

Turkish Studies Dergisi, üç ayda bir yayınlananuluslararasıhakemli bir dergidir.
Turkish Studies Dergisi'nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukukî açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları **www.turkishstudies.net**'e aittir.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Dergiye gönderilen yazılar iade edilmez.
Dergide yer alan yazıların dijital baskı, grafik tasarım, DOI numaralarının alınması ve uluslararası indeslere tanıtılması gibi işlemler Alko Dijital Baskı ve Grafik Tasarım şirketi tarafından ücret karşılığında yapılmaktadır. Dergide basım kararı alınan yazıların sahipleri yazılarının tasarım, yayın ve indeks masraflarını Alko Dijital Baskı ve Grafik Tasarım şirketine öderler.

Turkish Studies; EBSCO, DOAJ, ICAAP, Scientific Commons, MLA, ASOS, AMIR (Access to Mideast and Islamic Resources), Journal Directory, DJS (Dayang Journal System), ULAKBİM indeksleri tarafından taranmaktadır.

ISSN: 1308-2140

Volume 9/2 Winter 2014

TURKISH STUDIES

International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Sahibi / Owner
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM

Yayınevi / Publishing House
ALKO DİJİTAL BASKI MERKEZİ – GRAFİK TASARIM

Editor
Sibel ÜST

Editor Yardımcıları/Assistant Editors
Özgür AY-Ramazan BÖLÜK
Hanife ALKAN-Mehmet Burak ÇAKIN

Yayın Kurulu/Editorial Board
Fatma S. KUTLAR OĞUZ - Orhan K. TAVUKÇU
Ali AKAR-Dursun Ali TÖKEL
M. Vefa NALBANT-Caner KERİMOĞLU
Ülkü ELİUZ-Mitat DURMUŞ
Yavuz BAYRAM-İsrafil BABACAN
Mehmet Dursun ERDEM – Tuncay BÜLBÜL
Cemalettin KÖMÜRCÜ

Danışma Kurulu/Board of Advisory
Ahmet BURAN- Gürer GÜLSEVİN
Turgut KARABEY-Mehmet AYDIN-Ramazan KORKMAZ

Genel Koordinatör/General Coordinator
Yavuz BAYRAM

Kaynakça Sorumluları/Persons for Bibliography Process
Süleyman Kaan YALÇIN
Murat ŞENGÜL - Veysel İbrahim KARACA
Kadri H. YILMAZ

Yabancı Dil Uzmanları
Muhammet Raşit MEMİŞ - Yusuf AYDIN

Baskı Sorumluları/Persons for Print Process
Özgür AY - Önder SEZER

Dış Temsilciler Koordinatörü/General Coordinator of Foreign Editors

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Dış Temsilciler/Representative of Foreign Country

USA	Robert DANKOFF
Germany	Marcel ERDAL-Zeki KARAKAYA
Greece	Fatih KEMİK
Japan	Yuu KURIBAYASHI
Norway-Swedish	Bernt BRENDEMOEN
England	Fikret TURAN
Albania	Xhemile ABDİU
Central Asia	Seadet SHİKHİYEVA
Kazakhstan	Gülnar KOKUBASOVA
Kyrgyzstan	Ulanbek ALİMOV-Osman KÖSE
Azerbaijan	Vusale MUSALİ
Uzbekstan	Cabbar İŞANKUL
Halab-Aleppo (Syria)	Ahmet DEMİRTAŞ
Poland	Öztürk EMİROĞLU

Hakemler/Referees

Prof. Dr. Marcel ERDAL	Frankfurt University
Prof. Dr. Han-woo CHOİ	Eurasia University
Prof. Dr. Bernt BRENDEMOEN	Oslo University
Prof. Dr. Robert DANKOFF	Univercity Of Chicago
Prof. Dr. Walter ANDREVS	Washington University
Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet AKÇATAŞ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet BURAN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN	Konya Üniversitesi
Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU	Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AKAR	Muğla Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YILDIRIM	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Alimcan İNAYET	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR	Karadeniz Teknik Ü.
Prof. Dr. Atabey KILIÇ	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Avni GÖZÜTOK	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Erdoğan BOZ	Eskişehir Osmangazi Ü.
Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Fikret TURAN	Mancester Üniversity
Prof. Dr. Filiz KILIÇ	Nevşehir Üniversitesi
Prof. Dr. Funda TOPRAK	Yıldırım Beyazıt Ü.
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. H. Dilek BATİSLAM	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. H. İbrahim DELİCE	Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Halûk Harun DUMAN	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan AKAY	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice AYNUR	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice ŞAHİN	Uludağ Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ

Prof. Dr. Abdulkadir EVGİN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Prof. Dr. Erkan YAR	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Esra BURCU	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk TOPRAK	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. H. Seval KÖSE	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Prof. Dr. Hidayet AYDAR	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Okan YAŞAR	Çanakkale Onsekiz Mart Ü.
Prof. Dr. Ömür BÜTEV DOLGUN	Artvin Çoruh Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahattin ÇEVİKBAŞ	Muğla Sıtkı Koçman Ü.
Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Tahir BALCI	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Tevhit AYENGİN	Çanakkale Onsekiz Mart Ü.
Doç. Dr. A. Cüneyt EREN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulhalim AYDIN	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ahsen ARMAĞAN	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Ali MEYDAN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Ayhan BAYRAK	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Cemalettin ŞAHİN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Cengiz YANIKLAR	Recep Tayyip Erdoğan Ü.
Doç. Dr. Damla BULUT	Niğde Üniversitesi
Doç. Dr. Davut KILIÇ	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ercan ALKAYA	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Eren YÜRÜDÜR	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Ergün SERİNDAĞ	Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan YAMAN	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih AYDIN	Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Fazlı ARSLAN	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Hanife Nâlân GENÇ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Güner BERKANT	Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Doç. Dr. Hilmi DEMİRKAYA	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. İ. Bakır ARABACI	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. İhsan SOYSALDI	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim ÇANKAYA	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail BOYACI	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Kadir PAKSOY	Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Kürşat YENİLMEZ	Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Mehmet ÇOG	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet KÖÇER	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa TALAS	Niğde Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa YAVUZ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Rıfat GÜNDAY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Suna TİMUR AĞILDERE	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Türkan ARGON	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Veli ATMACA	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Yaşar KAYA	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer KURTASLAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Zeliha SEÇKİN	Aksaray Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Adem ÇATAK	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Serdar AYTAÇ	Harran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet TARCAN	Dicle Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet TEKBIYIK	Recep Tayyip Erdoğan Ü.
Yrd. Doç. Dr. Ali Fuat GÖKÇE	Gaziantep Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ali KUZUDİŞLİ	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN	Ardahan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan NAKİBOĞLU	Niğde Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aydın ÇİVİLİDAĞ	Niğde Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bahar GÜDEK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Banu YAMAN	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bayram AŞILIOĞLU	Dicle Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Celal GÜLŞEN	Fatih Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Celal TAŞKIRAN	İnönü Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cemile Zehra KÖROĞLU	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cevat EKER	Bülent Ecevit Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Dilek ÇAĞIRGAN GÜLTEN	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Dilek SEZGİN MEMNUN	Uludağ Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Elçin ESMER	Mersin Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Elifhan KÖSE	Karamanoğlu Mehmet Bey Ü.
Yrd. Doç. Dr. Emin Erdem KAYA	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Yrd. Doç. Dr. Emine Filiz DÜRÜK	Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Enes ERDİM	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ercan ARI	Çanakkale Onsekiz Mart Ü.
Yrd. Doç. Dr. Ergün RECEPOĞLU	Kastamonu Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esen ERSOY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Evren ALTINKAŞ	Artvin Çoruh Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Eyup ŞİMŞEK	Atatürk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatih GÜRBÜZ	Bayburt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatih İMAT	Kastamonu Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gönül GÜNEŞ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Habib HAMURCU	Erciyes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hakan KURT	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Halide ASLAN	Ankara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Halil HACIMÜFTÜOĞLU	Gaziantep Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hilal KAZU	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hilal YAKUT İPEKOĞLU	Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Huriye DENİŞ ÇELİKER	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN	Osmangazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İbrahim COŞKUN	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İbrahim GÜL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İbrahim HABACI	Çanakkale Onsekiz Mart Ü.
Yrd. Doç. Dr. K. Funda NAYİR	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal GÖZ	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Akif HELVACI	Uşak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞANVER	Uludağ Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muhammet Ali KÖROĞLU	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muhammet Fatih GENÇ	Cumhuriyet Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muhammet KAÇMAZ	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muharrem ÖZTEL	Kırklareli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat ATEŞ	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat ELMALI	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa BEKTAŞ	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ERDEM	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ERTÜRK	Muğla Sıtkı Koçman Ü.

Yrd. Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muzaffer MALKOÇ	Kırklareli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Müfit ŞENEL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mümtaz Hakan SAKAR	Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nadire Emel AKHAN	Akdeniz Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nilüfer KÖŞKER	Kırıkkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nur Ahmet KURBAN	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nuri KARABULUT	Uşak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özcan GÜNGÖR	Atatürk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Pervin Oya TANERİ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Saffet KARTOPU	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Salih SEYHAN	Atatürk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Selami ÖZSOY	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Selçuk Beşir DEMİR	Cumhuriyet Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sengün Meltem ACAR	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seyit COŞKUN	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sibel ÜST	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sinan YÖRÜK	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şaban KARASAKAL	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI	Amasya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ufuk KARAKUŞ	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tamer KAVURAN	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tuğça Poyraz TACOĞLU	Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ufuk ŞİMŞEK	Atatürk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yaşar BARUT	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Ayşegül KARABAY	Çukurova Üniversitesi
Dr. Bülent ŞENER	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mesut GÜN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Dr. Muammer ÖZTÜRK	THY A.O. Havacılık Akademisi
Dr. Murat ŞENGÜL	Fırat Üniversitesi
Dr. Onur TOPOĞLU	Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Onur KÖKSAL	Selçuk Üniversitesi
Recep AKSU	Dicle Üniversitesi
Dr. Tuncay Yavuz ÖZDEMİR	
Dr. Yar Ali METE	Trakya Üniversitesi

CAUCASIAN UNION PARTY AND ITS VIEWS ON AZERBAIJAN FOREIGN POLICY IN THE EARLY 20TH CENTURY
KAFKAS İTTİHAD FIRKASI VE 20. YÜZYIL BAŞINDA AZERBAYCAN DIŞ POLİTİKASINA YAKLAŞIMI
Coşkun TOPAL
1529-1538

LİBERAL TARAFSIZLIK VE MODUS VİVENDİ
LIBERAL NEUTRALITY AND MODUS VIVENDI
Cennet USLU
1539-1556

ÖRGÜTSEL İKLİMİN ÇALIŞMA PSİKOLOJİSİNE ETKİSİ: SAĞLIK SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA
THE EFFECT OF ORGANIZATIONAL CLIMATE ON WORK PSYCHOLOGY: A RESEARCH ON HEALTH SECTOR
H. Tezcan UYSAL
Sibel AYDEMİR
1557-1574

BAZI FİLOZOFLARA AİT HİKÂYELER VEYA SÖYLEMLER HAKKINDA ÖZGÜN YORUMLAR ÜRETMEK
PRODUCING ORIGINAL COMMENTS ABOUT STORIES OR WORDS OF SOME PHILOSOPHERS
Çağatay ÜSTÜN
1575-1581

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL ÇALGI DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
EVALUATION OF THE ATTITUDES OF MUSIC TEACHER CANDIDATES TOWARDS INDIVIDUAL INSTRUMENT CLASS
Begüm YALÇINKAYA
A. Can ELDEMİR
Feyza SÖNMEZÖZ
1583-1595

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/2 Winter 2014

Turkish Studies *- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*
Volume 9/2 Winter 2014, p. 1583-1595, ANKARA-TURKEY

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL ÇALGI DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*

*Begüm YALÇINKAYA***
*A. Can ELDEMİR****
*Feyza SÖNMEZÖZ*****

ÖZET

Bireysel çalgı dersindeki akademik başarıyı etkileyen faktörlerden biri de öğretmen adaylarının derse yönelik tutumlarıdır. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde geliştirilmesi, bireysel çalgı eğitimini de olumlu yönde etkileyecektir. Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören 295 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada, betimsel tarama modeli kullanılmış, araştırma verileri Yalçınkaya ve Eldemir (2013) tarafından geliştirilen "Bireysel Çalgı Dersi Tutum Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. BÇDTÖ (Bireysel Çalgı Dersi Tutum Ölçeği) yardımıyla toplanan veriler SPSS 17 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel analiz sonrasında elde edilen veriler, tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonunda; müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik olumlu tutum sergiledikleri, bu olumlu tutumun öğrenim gördükleri okullara göre istatistiksel olarak değişkenlik göstermediği, öğretmen adaylarının neredeyse tamamının bireysel çalgı dersinin yararına ve gerekliliğine inandıkları, bireysel çalgı dersinde çalgılarını geliştirdikçe kendilerini daha rahat ifade ettikleri, kendilerini daha çok gerçekleştirdikleri ve ruhsal açıdan daha çok rahatladıkları gibi çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca yapılan istatistiksel analizler neticesinde elde edilen bulgular ışığında, olumlu ve olumsuz yargı bildiren tutum ifadelerine verilen cevapların kendi içinde tutarlılık arz ettiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmenliği, Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi, Tutum, Bireysel Çalgı Dersi Tutum Ölçeği

---

* **Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.**
** Yrd. Doç. Dr. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, El-mek: yalcinkayabegum@gmail.com
*** Yrd. Doç. Dr.
**** Yrd. Doç. Dr.

EVALUATION OF THE ATTITUDES OF MUSIC TEACHER CANDIDATES TOWARDS INDIVIDUAL INSTRUMENT CLASS

ABSTRACT

One of the factors that affect the academic success of individual perception class is the attitude of teacher candidates devoted to class. Improving the attitudes of music teacher candidates devoted to individual perception class through a positive way will also incluence the individual perception rhytm to a favourable direction. This research is carried out in order to determine the attitudes of music teacher candidates towards individual instrument class. Data used in the research are obtained through individual "Instrument Class Attitude Scale", developed by Yalçınkaya and Eldemir (2013). Study group of the research is made of 295 teacher candidates studying at Gaziosmanpaşa University, Necmettin Erbakan University, Karadeniz Technical University, Çanakkale Onsekiz Mart University and Pamukkale University, Department of Music Education. The datas obtained by the help of Individual Perception Class Attitude (IPCA) were analized by using SPSS 17 programme. Also these datas after statistical analysis were reported and discussed as tables. At the end of the research, various results were determined including; music teacher candidates have positive attitude towards individual instrument classes, this positive attitude didn't vary according to the school of students, almost all of the teacher candidates believe in the necessity and benefit of individual instrument class, they express themselves better when they improve in individual instrument class, they realize themselves and feel spiritual comfort. Last but not least such a suggestion might come true which indicates the answers of statements declaring both positive and negative consequences might show a stability within each other.

Key Words: Music Teaching, Individual Instrument Education Class, Individual Instrument Class Attitude Scale

Giriş

Çalgı eğitimi; önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, programlı bir şekilde, yüz yüze eğitim yaklaşımı esas alınarak yürütülen ve bireye özgü niteliklere uygun olarak düzenlenen, çalgı öğretim süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreç içinde öğrenci, çalgı hakkında bilişsel, devinişsel ve duyuşsal öğrenme alanlarında temel bilgi ve beceriler ile tüm teknik davranışları kazanmakta ve belirlenen hedefleri çalgısı aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Çoban, (2011:116) çalgı eğitim sürecini "bir çalgıyı çalmak için gerekli olan bütün becerilerin sistematik bir şekilde kazanılmasını kapsayan uzun soluklu bir süreç" olarak nitelendirmiştir.

Çalgı eğitimi; ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik beğenisi eğitimi ve yaratıcılık eğitimi ile birlikte müzik eğitiminin en temel boyutlarından biridir (Bilen, 1995 akt: Özmenteş, 2005: 93,). Bu eğitim, yalnızca temel davranışların kazandırılması ile sınırlı olmayıp, çalgının yapı, özellik ve tarihçesi yanında, seslendirilen etüt, parça vb. müzik

eserlerinin teknik ve estetik özelliklerini de öğretmeyi amaçlar (Demirbatır, 1994: 12). Ayrıca çalgı eğitimi ile öğrencide, müziği, müziksel yaşamı ve sanatsal bakışı daha iyi algılayıp yorumlayabilecek bir yapı oluşturma ve müzik beğenisini zenginleştirerek yüksek bir düzeye çıkarma da amaçlanır (Topalak, 2013: 117, Tanrıverdi, 1997, akt: Özen, 2004: 60,).

Müzik Eğitimi Anabilim Dalları lisans programında yer alan bireysel çalgı dersi aşamalı olarak; teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müziği eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar (YÖK, 1998, s: 80). Bu ders, öğretmen adaylarına temel ve teknik bütün davranışların kazandırılarak, "nitelikli müzik öğretmeni yetiştirme"nin gerekleri doğrultusunda, hem çalgı çalabilme hem de öğretebilme donanımının sağlanması bakımından oldukça önemlidir. Çilden'e (2003) ve Küçükosmanoğlu'na (2013) göre, bireysel çalgı dersi, müzik öğretmeninin biçimlenmesinde önemli disiplinlerden biridir ve çok özen gerektiren bir süreçtir. Bundan dolayı temelde belli başlı teknik davranışların ve müziksel düşünebilme yetisi kazandırmanın hedeflendiği bireysel çalgı dersinin, her öğrenci için çok iyi planlanıp değerlendirilmesi ve çalgı çalma disiplininin öğrencilere sabırla, hiçbir basamak atlanmadan verilmesi gerekmektedir. Bu şekilde verilen çalgı eğitiminin, öğrencinin akademik başarısını da olumlu yönde etkileyeceği düşünülebilir.

Bireysel çalgı dersleri öğrenciyle öğretmenin birebir iletişim halinde olduğu derslerdir. Bireysel çalgı derslerindeki akademik başarıda; öğretmenin öğreticilik ve rehberlik rolü yanında, öğrencinin derse yönelik ilgi, istek, tutum ve bunlara bağlı geliştirdiği öğrenmeye hazır olma hali ile davranış ve çabalarının da etkisi büyüktür.

Öğrencinin derse yönelik tutumu; sınıf ortamından dersi planlayan ve sunan öğretmene, kazanımlardan akademik başarıya kadar pek çok şeyi etkilemektedir. Bütün eğitim alanları ve kademeleri için geçerli olan bu durum, tutumu akademik başarıyı etkileyen faktörlerden biri haline getirmektedir. Öğrencilerin tutumlarına bağlı olarak gelişen davranışlar, toplu yapılan derslerden ziyade bireysel derslerde daha net gözlemlenebilmektedir. Sözü edilen bu derslere Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki bireysel çalgı, bireysel ses eğitimi ve piyano gibi öğrenci ile öğretmenin birebir çalıştığı dersler örnek gösterilebilir.

Bireysel çalgı dersine yönelik öğrenci tutumlarının akademik başarıyı etkileyen faktörlerden biri olduğu çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur (Nacakçı, 2006: 219, Tufan ve Güdek, 2008: 81, Gün ve Köse, 2013: 249). "Tutum bir nesneye ya da olaylara karşı sürekli olarak aynı biçimde davranmaya neden olan öğrenilmiş eğilim olarak tanımlanabilir" (Silah, 2005: 307). Tutum nesnesi insanın karşı karşıya bulunduğu bir düşünce, olay ve kişi olabileceği gibi çözeceği bir sorun, öğreneceği bir konu da olabilir. Sözgelimi sınıfta öğrencinin tutum nesneleri öncelikle gerçekleştireceği hedef davranışlar, öğreneceği öğrenim görevleri, bunu karşısına koyan öğretmen ve öğrenme ortamını etkileyen her türlü nesnedir (Başaran, 2000: 236).

Mullins (1984), öğrencilerin müziğe ilişkin tutumlarının geliştirilmesi gerektiğini, aksi takdirde olumsuz tutumların bir müzik eğitimi programını hızla ve derinden hasara uğratabileceğini belirterek, tutumların müzik eğitimindeki yerini önemle vurgulamıştır (akt. Özmenteş ve Özmenteş, 2009: 354). Umuzdaş'a (2012) göre, "Bireysel çalgı dersinin ana hedeflerinden biri de derse yönelik olumlu tutum geliştirmedir". Öğrenci tarafından geliştirilen olumlu tutum, hedeflerin gerçekleşmesine ve buna bağlı olarak da akademik başarıya olumlu etki yapacaktır. Anlaşılacağı üzere, bireysel çalgı dersine ilişkin öğrenci tutumlarının hangi düzeylerde gerçekleştiğinin saptanması, dersin planlanmasından hedeflenen akademik başarıya ulaşılmasına kadar pek çok açıdan önemli hale gelmektedir.

Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutum düzeyleri okul değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın problem cümlesini yanıtlamak amacıyla aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur ve bu yolla cevap aranmaya çalışılmıştır.

1. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumları hangi düzeydedir?
2. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumları okul faktöründen etkilenmekte midir?

Türkiye'deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesini amaçlayan bu çalışmanın, eğitim kurumları arasında herhangi bir farkın olup olmadığının tespit edilerek mevcut durumun değerlendirilmesi ve bundan sonra yapılacak olan araştırmalara katkıda bulunması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, Türkiye'deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacına yönelik betimsel bir çalışmadır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören 295 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bireysel çalgı dersi bütün sınıflarda yer aldığından, belirtilen okullarda ulaşılabilen tüm öğretmen adayları çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırma verileri öğretmen adaylarına sınıf ortamında, öğretim elemanları veya yazarlar tarafından

uygulanmasıyla toplanmıştır. Katılımcıların öğrenim gördükleri okullara göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Okullara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Okullar	**f**	**%**
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	36	12,2
Necmettin Erbakan Üniversitesi	73	24,7
Karadeniz Teknik Üniversitesi	40	13,6
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	88	29,8
Pamukkale Üniversitesi	58	19,7
Toplam	295	100

Veri Toplama Aracı

Verilerin toplanması amacıyla, öncelikle araştırmanın temelini oluşturabilmek ve belirlenen amaca ulaşabilmek için konuyla ilgili literatür taraması yapılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda veri toplama aracı olarak Yalçınkaya ve Eldemir (2013) tarafından geliştirilmiş olan "Bireysel Çalgı Dersi Tutum Ölçeği" kullanılmıştır.

Ölçek, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında geliştirilmiş olup, 12 adet olumlu, 6 adet olumsuz olmak üzere 18 maddeden oluşan beşli likert tipindedir. Katılımcılar görüşlerini, ölçekteki her bir madde için 'tamamen katılıyorum', 'katılıyorum', 'orta derecede katılıyorum', 'katılmıyorum', 'kesinlikle katılmıyorum' seçeneklerinden birini işaretleyerek belirtmektedir. Araştırmacılar tarafından, Bireysel Çalgı Dersi Tutum Ölçeği yapı geçerliliğini belirlemek için varimax dönüşümlü temel bileşenler analizi yöntemi ile faktör analizi yapılmış, ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı α=,947 olarak hesaplanmış ve ölçeğin iki boyutlu olduğu gözlenmiştir (Yalçınkaya ve Eldemir, 2013). Ayrıca ölçeğin Kaiser- Meyer Olkin (KMO) değeri ,96 ve Barlett Testi değeri ise 4081'dir.

Türkiye'deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesini amaçlayan bu çalışmada, ölçeğin araştırma sorusuna uygunluğunu belirlemek amacıyla Madde Toplam Test Korelâsyonları hesaplanmıştır. Madde Toplam Test Korelâsyonu sonucunda, 30'un altında değere sahip madde olmadığından, tüm ölçek maddeleri değerlendirmeye alınmıştır. Ölçek maddelerinin Madde Toplam Test Korelâsyonlarının, 42 ile 74 arasında değiştiği görülmektedir. Ölçeğin Kaiser- Meyer Olkin (KMO) katsayısı, 95 olarak tespit edilmiştir. Bu değer faktör analizi yapılabilmesi için mükemmel bir düzey olarak görülmektedir. Barlett Testi sonucu elde edilen Ki-Kare değeri: 3923,371, df: 153 p:,000 olup, değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Bu değerlerin yanında, ölçeğin Alpha katsayısı (,95) ölçeğin orjinal Alpha katsayısına (,96) yakındır. Ayrıca elde edilen bu değerlerin 1'e yakın olması ölçeğin güvenirlik derecesinin yüksek olduğunu göstermektedir. Yapılan analiz sonucunda ölçek maddelerinin üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadan ölçeğin aynen uygulanmasına karar verilmiştir.

Verilerin Analizi

Öğretmen adaylarının cevapladıkları BÇDTÖ (Bireysel Çalgı Dersi Tutum Ölçeği) formları öncelikle SPSS 17 programına kodlanarak veri tabanı oluşturulmuştur. Olumsuz maddeler için verilen cevaplar 1 (kesinlikle katılıyorum)'den 5 (kesinlikle katılmıyorum)'e doğru, olumlu maddeler için verilen yanıtlar ise bu sıralamanın tam tersi yönde kodlanmıştır. BÇDTÖ formlarının analizinde madde ve faktör analizleri yapılmıştır. Öncelikle verilerin faktör analizi için uygunluğu belirlenmiştir. Örneklem büyüklüğünün uygunluğuna Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ile bakılmış, Barlett Sphericity testi ile boş hipotezi test edilerek değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlılık düzeyi incelenmiştir. Maddelerin seçiminde Madde Toplam Test Korelâsyonu, faktör analizinde ise Temel Bileşenler Analizi tekniği kullanılmış, Scree Plot grafiğine bakılmış ve Varimax rotasyonları yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik testi için Cronbach Alpha katsayısından yararlanılmıştır.

Araştırmanın alt problemlerinden biri olan "Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutumları hangi düzeydedir?" sorusuna cevap aramak amacıyla ölçeğin genel ortalama toplam puanları kullanılmıştır. Çalışmanın diğer alt problemi olan "Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutumları okul faktöründen etkilenmekte midir?" sorusuna cevap aramak amacıyla ise One-Way ANOVA analizi yapılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma bulguları, alt problemlere göre ele alınmıştır. Bulguların yorumlanmasında ise, maddelere verilen cevap yüzdeleri kullanılmıştır. Olumlu ve olumsuz maddelerde o maddeye verilen "kesinlikle katılıyorum" ve "katılıyorum" cevapları ile "kesinlikle katılmıyorum" ve "katılmıyorum" yüzdeleri toplanarak birlikte verilmiştir. Bu uygulamanın, çalışma sonuçlarını yorumlarken kolaylık sağlayacağı düşünülmüştür.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Çalışmanın birinci alt problemi olan "Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutumları hangi düzeydedir?" sorusuna cevap aramak amacıyla ölçeğin genel ortalama toplam puanları hesaplanmıştır. Buna göre tüm ölçeğin ortalama toplam tutum puanı 3.86 olmuştur. Buradan öğretmen adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutumlarının ölçeğin genelinde olumlu olduğu anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumlarının detaylı olarak incelenmesi amacıyla, katılımcıların tutum sorularına verdikleri cevaplar standart sapma ve yüzde dağılımlarına göre incelenmiş, Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Müzik Öğretmeni Adaylarının BÇDTÖ'de Yer Alan Maddelere Verdikleri Cevapların Standart Sapma (SS) ve Yüzde Dağılımları

Tutum Ölçeği Maddeleri	SS	Seçenekler %				
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Orta Derecede Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Çalgı dersine istekle çalışırım.	1,158	6,8	9,8	15,3	41,7	26,4
2. Çalgı dersi benim için önemli bir derstir.	1,075	4,7	6,1	11,2	41,0	36,9
3. Çalgı dersinden hoşlanmam.	1,076	31,9	40,3	16,6	6,4	4,7
4. Çalgı dersinden keyif alırım.	1,102	5,1	8,8	17,3	41,0	27,8
5. Çalgı dersi, çalma becerilerimi geliştiren bir derstir.	1,037	4,4	5,1	7,1	42,0	41,4
6. Çalgı dersinin boş geçmesi hoşuma gider.	1,242	26,1	29,5	21,7	14,9	7,8
7. Çalgı dersinde kendimi mutlu hissederim.	1,118	6,4	7,5	23,7	38,0	24,4
8. Çalgı dersine hazırlanarak girerim.	1,039	4,4	8,1	16,9	46,8	23,7
9. Çalgı dersi benim için ilgi çekici değildir.	1,078	29,8	43,1	15,3	6,8	5,1
10. Çalgı dersi mesleki açıdan önemli bir yere sahiptir.	1,096	5,1	8,1	10,2	44,4	32,2
11. Çalgı dersi önemsemediğim bir derstir.	1,045	28,5	48,1	11,9	6,8	4,7
12. Çalgı dersi zevkli bir derstir.	1,144	5,8	11,2	20,7	36,9	25,4
13. Çalgı dersi başarılı olduğum bir derstir.	1,104	5,4	8,8	27,1	34,6	24,1
14. Çalgı dersi müziksel gelişimimi destekleyen bir ders değildir.	1,137	38,0	37,6	12,9	5,1	6,4
15. Çalgı dersi beni tedirgin eder.	1,151	24,4	33,2	23,1	14,2	5,1
16. Çalgı dersini sabırsızlıkla beklerim.	1,290	10,5	12,2	20,7	29,8	26,8
17. Çalgı dersi beni ruhsal açıdan rahatlatır.	1,157	5,8	14,2	27,8	29,5	22,7
18. Çalgı dersi saatlerinin fazla olmasını isterim.	1,316	9,8	14,2	19,3	26,4	30,2

Tablo 2'de görüldüğü üzere, ölçeğin 5. maddesinde yer alan "Çalgı dersi, çalma becerilerimi geliştiren bir derstir." yargısına, katılımcıların %83,4'ü olumlu, %9,5'i olumsuz, %7,1 orta derecede olumlu yaklaşımda bulunmuşlardır. Ölçeğin 5. maddesindeki ifade, tablo 5'de yer alan bütün maddeler arasında en yüksek oranda olumlu görüş alan maddedir. Söz konusu olan bu ifadeye orta derecede katılanlar ile katılmayanların oranı istatistiksel olarak düşük gibi görünse de dersin mesleki açıdan gerekliliği ve önemi dikkate alındığında bu oranın aslında düşük olmadığı söylenebilir.

Ölçeğin 2. maddesinde yer alan "Çalgı dersi benim için önemli bir derstir." yargısına, katılımcıların % 77,9'unun katıldıkları, %10,8'inin katılmadığı, %11,2'sinin ise orta derecede katıldığı görülmektedir.

çıkılarak, derse karşı olumlu tutum sergileyen katılımcıların derse hazırlanarak girdikleri, olumsuz tutum sergileyen katılımcıların ise hazırlanmadıkları sonucuna varılabilir.

Ölçeğin 4. maddesinde yer alan "Çalgı dersinden keyif alırım." yargısına, öğretmen adaylarının %68,8'i katıldığını, %13,9'u katılmadığını, %17,3'ü ise orta derecede katıldığını ifade ederek görüş belirtmişlerdir. Bu madde, öğretmen adaylarının derse yönelik tutumlarının belirlenmesi bakımından oldukça önemlidir. Verilen olumlu cevaplarda oran istatistikî olarak her ne kadar yüksek görülse de, dersin önemi ve uygulama şekli göz önüne alındığında yeterli görülmemektedir. Bireysel çalgı derslerinin keyifli geçmesi, katılımcıların uzun yıllar boyunca çalacakları çalgıya ve derse yönelik olumlu tutum geliştirmesine ve dolayısıyla başarı oranlarının artmasına sebep olacaktır.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumlarını belirleme konusunda en önemli maddelerden biri olan çalgı dersine istekle çalışma durumlarının sorulduğu 1. maddeye %68,1 olumlu, %16,6 olumsuz, %15,3 orta derecede cevabı verilmiştir. Ölçeğin 8., 4. ve 1. maddeleri birlikte ele alındığında %70,5 oranında derse hazırlanarak giren katılımcıların dersten keyif alma (%68,8) ve istekle çalışma (%68,1) durumlarında aynı düzeyin yakalanamadığı görülmektedir. Elde edilen verilerden, bireysel çalgı dersine yeterince istekle çalışamasalar ve dersten yeterince keyif almasalar da dersin önemi ve gerekliliğine olan inançlarından dolayı derse hazırlanarak girdikleri sonucu çıkarılabilir.

Madde 7'de yer alan "Çalgı dersinde kendimi mutlu hissederim." yargısına katıldığını ifade edenlerin oranı %62,4, katılmadığını ifade edenlerin oranı %13,9, orta derecede katıldığını ifade edenlerin oranı ise %23,7'dir. Bu bulguların madde 4 ve madde 1'deki bulgularla örtüştüğü görülmektedir.

Ölçeğin 12. maddesi olan "Çalgı dersi zevkli bir derstir." yargısına katıldığını ifade eden katılımcıların oranı %62,3, katılmadığını ifade edenlerin oranı %17, orta derecede katıldığını ifade edenlerin oranı ise %20,7'dir. Bu yargı madde 7'de yer alan "Çalgı dersinde kendimi mutlu hissederim." yargısıyla birbirini desteklemektedir.

Ölçeğin 13. maddesi olan "Çalgı dersi başarılı olduğum bir derstir." yargısına katılan öğretmen adaylarının oranı %58,7, katılmayanların oranı %14,2, orta derecede katılanların oranı ise %27,1'dir. Ölçek maddelerinin çoğunda olumlu görüş ifade ettikleri görülen öğrencilerin kendilerini yeterince başarılı görememelerinin nedeni dersin gerekliliğine ve önemine inanmalarının yanında, uygulamaya dayanan ve çalışma sürecinde zorluk çekilen bu derse yeterince keyifli ve istekli çalışmamalarına bağlanabilir.

Ölçeğin 15. maddesi olan "Çalgı dersi beni tedirgin eder." yargısına katılan öğretmen adaylarının oranı %19,3, katılmayanların oranı %57,6, orta derecede katılanların oranı ise %23,1'dir. Katılımcıların bireysel çalgı derslerinde tedirgin olmasına neden olabilecek çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bu faktörlerden biri derse hazırlık sürecidir. Derse yeterince hazırlanamayan bir öğrencinin tedirgin olması normal ve sık görülen bir durumdur. Ancak, öğretmen adaylarının madde 8'de %70,5 oranında derse hazırlanarak

girdiklerini belirtmeleri ve tedirgin olmayanların oranının %57,6 olması, bu durumda %12,9 oranında başka faktörlerin de etkili olduğunu düşündürmektedir. Öğretmen tutumları, dersin işleniş şekli, fiziki ortam vb. unsurlar sözü edilen faktörler arasında sayılabilir.

Ölçeğin 16. maddesi olan "Çalgı dersini sabırsızlıkla beklerim." yargısına katılan öğretmen adaylarının oranı %56,6, katılmayanların oranı %22,7, orta derecede katılanların oranı ise %20,7'dir. Bu sonuç madde 15'de yer alan sonuçlarla birbirini destekler niteliktedir.

Ölçeğin 18. maddesi olan "Çalgı dersi saatlerinin fazla olmasını isterim." yargısına katılan öğretmen adaylarının oranı %56,6, katılmayanların oranı %24, orta derecede katılanların oranı ise %19,3'dir. Müzik öğretmeni adaylarının önemli sorumlulukları arasında, bir çalgı yoluyla müzik eğitiminin temel amaçlarının öğrencilere aktarılmasını sağlamak da bulunmaktadır. Bu durum, çalgı eğitiminin nasıl yapılacağına dair lisans döneminde yeterli düzeyde çalışmalar yapılmasının gerekliliğini göstermektedir. Katılımcıların bu görüşe %56,6 oranında olumlu cevap vermeleri, bu bakış açısına sahip olduklarının göstergesi olarak kabul edilebilir.

Ölçeğin 6. maddesi olan "Çalgı dersinin boş geçmesi hoşuma gider." yargısına katılan öğretmen adaylarının oranı %22,7, katılmayanların oranı %55,6, orta derecede katılanların oranı ise %21,7'dir.

Ölçeğin 17. maddesi olan ve olumlu yargı bildiren "Çalgı dersi beni ruhsal açıdan rahatlatır." yargısına katılan öğretmen adaylarının oranı %52,2, katılmayanların oranı %20, orta derecede katılanların oranı ise %27,8'dir. Bu yargıya ilişkin %52,2'lik olumlu yaklaşımla, 15. maddedeki yargıya ilişkin %57,6'lık olumlu yaklaşım oran olarak birbirine oldukça yakındır. Orta derecede katılımın da belli bir düzeyin üzerinde olması nedeniyle olumlu değerlendirilebileceği bu maddede, katılım oranın oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersinde çalgılarını geliştirdikçe kendilerini daha rahat ifade ettiklerini, kendilerini daha çok gerçekleştirdiklerini ve ruhsal açıdan daha fazla rahatladıklarını göstermektedir. Bütün bunların bir sonucu olarak katılımcıların derse karşı tutumlarının önemli düzeyde olumlu olduğu söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan "Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutumları okul faktöründen etkilenmekte midir?" sorusuna cevap aramak amacıyla One-Way ANOVA analizinden yararlanılmıştır. Tablo 3'de Anova Testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 3. Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğrenim Görülen Okula Göre BÇDTÖ Puanlarının ANOVA Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	3,171	4	,793	,782	,538
Gruplariçi	294,130	290	1,014		
Toplam	297,302	294			

Tablo 3'de görüldüğü üzere, varyansın homojenliği Levene istatistik yöntemi ile test edilmiş ve değerlerin anlamlı olduğu görülmüştür (F4-290=0.46, p>0.05). Ancak tek yönlü Anova sonuçlarında, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutum düzeylerinin öğrenim görülen okul bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği gözlenmiştir.

Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutum düzeylerinde, öğrenim görülen eğitim kurumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Öğretmen adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumları genel olarak (ortalama toplam tutum puanı 3.86) olumludur.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının neredeyse tamamı bireysel çalgı dersinin gerekliliğine inanmakta ve mesleki yaşama katkı sağlayacağı düşüncesiyle sözü edilen bu dersi önemli bulmaktadır.

Bireysel çalgı dersi, katılımcı öğretmen adayları tarafından, müziksel gelişimi destekleyen bir ders olarak görülmektedir.

Öğretmen adaylarının büyük bölümü, bireysel çalgı dersine karşı ilgili ve isteklidir.

Bireysel çalgı dersine karşı olumlu tutum geliştiren adayların derse hazırlanarak girdikleri, olumsuz tutum geliştiren adayların ise derse hazırlanmadıkları söylenebilir.

Bireysel çalgı dersine yönelik tutumları genel olarak olumsuz olan adaylar da dersin öneminin ve gerekliliğinin farkındadır ve bundan dolayı derse hazırlanarak girmektedir.

Öğretmen adaylarının bireysel çalgı dersinde ilerledikçe ve geliştikçe hem ruhsal açıdan hem de becerileri gerçekleştirme açısından rahatladıkları söylenebilir.

Katılımcı öğretmen adaylarının ölçekteki olumlu veya olumsuz yargı bildiren ifadelere verdikleri cevaplar kendi içinde tutarlıdır ve araştırmanın bu açıdan dengeli bir yapıya sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

KAYNAKÇA

BAŞARAN, İ., E. (2000). *Eğitim Psikolojisi, Eğitimin Psikolojik Temelleri*. Feryal Matbaası, Ankara.

ÇİLDEN, Ş. (2003). *Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunları*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya, s. 297-302.

ÇOBAN, S. (2011). Müzik Öğretmenliği Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Dönem Sonu Sınavları ile İlgili Düşünceleri (Marmara Üniversitesi Örneği). *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31.

DEMİRBATIR, E. (1994). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Girişteki Müziksel Başarılarıyla Birinci Yıl Sonundaki Başarılarının Karşılaştırılarak İncelenmesi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.

GÜN, E., KÖSE, H., S. (2013). Müzik Öğrencilerinin Piyano Dersine Yönelik Tutumları. *Turkish Studies*. Cilt: 8, Sayı: 3, s. 247-261.

KÜÇÜKOSMANOĞLU, H., O. (2013). N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Dersi Çalışma Durumları Hakkındaki Görüşleri. *Sanat Eğitimi Dergisi,* Cilt 1, Sayı: 1.

NACAKCI, Z. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

ÖZEN, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi,* Cilt 24, Sayı: 2, s. *57-63.*

ÖZMENTEŞ, S. (2005). Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi. *İnönü Üniversitesi Eğitimi Fakültesi Dergisi.* Cilt: 6, Sayı: 9, Bahar, s. 89-98.

ÖZMENTEŞ, S., ÖZMENTEŞ, G., (2009). Çalgı Çalışmaya İlişkin Tutum, Bireysel Özellikler ve Performans Düzeyi İlişkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi,* Ocak 2009 Cilt:17 No:1 353-360.

SİLAH, M. (2005). *Sosyal Psikoloji-Davranış Bilimi*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

TOPALAK, Ş. (2013). Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi/Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, Cilt 1, Sayı: 2

TUFAN, E., GÜDEK, B. (2008). Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 28 *s. 78- 90.*

UMUZDAŞ, S. (2012) Viyolonsel Dersine İlişkin Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *İlköğretim Online*, 11(2), 472-479.

YALÇINKAYA, B., ELDEMİR, A., C. (2013). Bireysel Çalgı Dersine İlişkin Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 10 Sayı: 21, s. 29-36.

YÖK (1998). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı.
http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_lisans/muzik.doc
sitesinden 11 Eylül 2013 tarihinde alınmıştır.